

OLIMPIADA SOLIDARNOŚCI. DWIE DEKADY HISTORII

ETAP WOJEWÓDZKI

VI EDYCJA 2018/2019

14 marca 2019 r.

Instrukcja:

1. Przed Tobą **30 zadań** znajdujących się na **KARCIE ZADAŃ** oraz **KARTA ODPOWIEDZI**.
2. **Podpisz się** zarówno na karcie zadań, jak i karcie odpowiedzi.
3. Przeczytaj uważnie kartę zadań i odpowiadaj zgodnie z poleceniami. Niektóre z zadań zawierają kilka poprawnych odpowiedzi.
4. Cyfry w nawiasach informują, jaką liczbę punktów można uzyskać za rozwiązanie zadania. W całym teście możesz zdobyć maksymalnie **67 punktów**.
5. Na karcie zadań możesz notować, zaznaczać odpowiedzi i dokonywać skreśleń. Karta zadań nie podlega ocenie i nie będzie sprawdzana.
6. Wszystkie odpowiedzi z karty zadań **musisz przenieść na oddzielną kartę odpowiedzi**, która zostanie sprawdzona i oceniona przez Wojewódzką Komisję Konkursową.
7. Jeśli stwierdzisz, iż w karcie odpowiedzi popełniłeś błąd w pytaniu zamkniętym, możesz raz zmienić odpowiedź. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz ponownie właściwą odpowiedź.
8. Na wykonanie zadań i wypełnienie karty odpowiedzi masz **60 minut**. Jeśli skończysz przed wyznaczonym czasem, oddaj kartę zadań wraz z kartą odpowiedzi i opuść salę.

Życzymy powodzenia!

ORGANIZATOR

PARTNERZY

PATRONATY MEDIALNE

PATRONATY HONOROWE

KARTA ZADAŃ

Imię i nazwisko:

Nazwa szkoły:

Adres szkoły:

Zadanie 1. (0–1)

Hierarchowie Kościoła katolickiego w czasie kryzysów społeczno-politycznych w latach 70.

- A. starali się łagodzić nastroje społeczne.
- B. pozostawali obojętni wobec toczących się wydarzeń.
- C. zachęcali do stawiania czynnego oporu wobec władz.
- D. nawoływali do pełnego podporządkowania się władzom.

Zadanie 2. (0–1)

Jako podstawowy nośnik upowszechniania kultury masowej w Polsce w latach 70. XX w., a zarazem „główną tubę propagandową władz”, należy wskazać

- A. teatr.
- B. radio.
- C. książkę.
- D. telewizję.

Zadanie 3. (0–4)

Na podstawie mapy uzupełnij zdania.

1. Dziewięć ofiar stanu wojennego, zostało zastrzelonych podczas pacyfikacji zakładu pracy w mieście oznaczonym literą
2. Miasto, w którym doszło do wydarzeń, nazywanych „czarnym czwartkiem” jest oznaczone na mapie literą

3. Represje wobec protestujących robotników w postaci tzw. „ścieżek zdrowia” zostały po raz pierwszy na skalę masową zastosowane przez funkcjonariuszy ZOMO w mieście oznaczonym literą
4. Miasto, w którym rolnicy za pomocą strajku próbowali uzyskać od władz PRL uznanie dla oficjalnego funkcjonowania NSZZ RI „Solidarność” jest oznaczone literą

Zadanie 4. (0–1)

Do Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”, utworzonej w kwietniu 1982 r., nie wszedł

- A. Bogdan Lis.
- B. Lech Wałęsa.
- C. Zbigniew Bujak.
- D. Władysław Hardek.

Zadanie 5. (0–2)

Uzupełnij wykropkowane pola 1 i 2 poprawnymi odpowiedziami.

„Biuro Koordynacyjne NSZZ »Solidarność« za Granicą” zostało powołane do życia w lipcu (1)
Na jego czele stanął (2)

1.
 - A. 1981 r.
 - B. 1982 r.
 - C. 1983 r.
 - D. 1984 r.
2.
 - A. Jerzy Giedroyc.
 - B. Jerzy Milewski.
 - C. Jan Nowak Jeziorański.
 - D. Bronisław Wildstein.

Zadanie 6. (0–1)

Po wprowadzeniu stanu wojennego, pierwszym państwem, które ogłosiło sankcje gospodarcze wobec PRL była/były

- A. Wielka Brytania.
- B. Republika Francuska.
- C. Stany Zjednoczone Ameryki.
- D. Republika Federalna Niemiec.

Zadanie 7. (0–1)

Jedynym prezydentem PRL był

- A. Tadeusz Mazowiecki.
- B. Wojciech Jaruzelski.
- C. Lech Wałęsa.
- D. Bolesław Bierut.

Zadanie 8. (0–1)

Spośród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie było ostatnie, stawiając przy nim literę O (ostatnie).

1	Ukazanie się pierwszego numeru Tygodnika Solidarność	
2	Literacka Nagroda Nobla dla Czesława Miłosza	
3	Utworzenie Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom	
4	Rejestracja Niezależnego Zrzeszenia Studentów	

Zadanie 9. (0–1)

Na podstawie ilustracji zaznacz prawidłową odpowiedź.

Rysunek mógł powstać najwcześniej w grudniu

- A. 1970 r.
- B. 1976 r.
- C. 1980 r.
- D. 1981 r.

Zadanie 10. (0–1)

Autorem pojęcia „samoograniczająca się rewolucja” był

- A. Andrzej Gwiazda.
- B. Lech Kaczyński.
- C. Jacek Kuroń.
- D. Józef Pinior.

Zadanie 11. (0–5)

Wskaż, które z wydarzeń wymienionych w tabeli miały miejsce: przed oficjalnym ogłoszeniem stanu wojennego, w jego trakcie lub po jego upływie. Wstaw przy każdym punkcie w tabeli odpowiednie litery:

- A. przed.
- B. w trakcie.
- C. po.

1.	Katastrofa w Czarnobylu	
2.	Śmierć Leonida Breżniewa	
3.	Porwanie i zamordowanie księdza Jerzego Popiełuszki	
4.	Przyznanie Lechowi Wałęsie pokojowej Nagrody Nobla	
5.	Olimpiada w Moskwie	

Zadanie 12. (0–3)

Uzupełnij tabelę, wpisując imiona i nazwiska postaci, których dotyczą opisy bibliograficzne. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej i wpisz pod fotografią:

- A. Tomasz Strzyżewski
- B. Andrzej Czuma
- C. Kazimierz Świtoń
- D. Jan Krzysztof Kelus
- E. Jacek Kaczmarski
- F. Wiesław Chrzanowski

	Opis bibliograficzny	Imię i nazwisko
1.	Żołnierz Armii Krajowej, adwokat, działacz opozycyjny w czasach PRL, założyciel i pierwszy prezes Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego. Marszałek Sejmu RP I kadencji (1991–1993), minister sprawiedliwości i prokurator generalny.	 <p>.....</p>
2.	Radiotelemechanik, działacz opozycji w PRL, współtwórca Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska, poseł na Sejm I kadencji.	 <p>.....</p>

3.	Wykonawca piosenek tzw. drugiego obiegu, autor Ballady o szosie E7, opisującej m.in. codzienność lat siedemdziesiątych w PRL.	 <p>.....</p>
----	---	--

Zadanie 13. (0–2)

Spośród wymienionych poniżej wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze oraz to które jest ostatnie. Wpisz literę P (pierwsze) lub O (ostatnie) obok wybranego wydarzenia.

1.	Przeprowadzenie w Warszawie postępowania sądowego, tzw. procesu „taterników” współpracowników paryskiej Kultury.	
2.	Wybór Edwarda Gierka na stanowisko I sekretarza KC PZPR.	
3.	Podpisanie <i>Układu między PRL a RFN o podstawach normalizacji ich wzajemnych stosunków</i> .	
4.	Podpisanie <i>Listu 59</i> przez intelektualistów polskich, którzy protestowali przeciwko wprowadzeniu zmian do Konstytucji PRL.	
5.	Zorganizowanie żałobnego „czarnego marszu” w Krakowie po śmierci Stanisława Pyjasa.	

Zadanie 14. (0–3)

Zaznacz pracowników Stoczni Gdańskiej im. Lenina, związanych z WZZ Wybrzeża, którzy w sierpniu 1980 r. zainicjowali strajk na terenie zakładu w obronie zwolnionej z pracy Anny Walentynowicz.

- A. Bogdan Felski,
- B. Andrzej Gwiazda,
- C. Roman Zwiercan,
- D. Jerzy Borowczak,
- E. Andrzej Kołodziej,
- F. Ludwik Prądyński,
- G. Krzysztof Wyszowski.

Zadanie 15. (0–1)

Autorem koncepcji jednej „Solidarności” jako scentralizowanego związku zawodowego oraz współautorem jej statutu był

- A. Jan Olszewski.
- B. Andrzej Gwiazda.
- C. Karol Modzelewski.
- D. Bronisław Geremek.

Zadanie 16. (0–5)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. W tabeli wpisz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Jednym z organizatorów uroczystości pogrzebowych Grzegorza Przemyska, śmiertelnie pobitego 12 maja 1983 r. na komisariacie MO, był ksiądz Jerzy Popiełuszko.	
2.	Z akt dotyczących pobicia Grzegorza Przemyska wynika, że działania zmierzające do uwolnienia funkcjonariuszy MO od odpowiedzialności za śmierć maturzysty prowadzone były odgórnie, za wiedzą generała Czesława Kiszcza.	
3.	Współtwórcą strategii manipulacji śledztwem w sprawie śmiertelnego pobicia Grzegorza Przemyska był konsultant SB profesor Włodzimierz Szewczuk.	
4.	Barbara Sadowska po śmierci syna otrzymała list od Zdzisławy Bytnarowej, matki „Rudego”, bohatera Szarych Szeregów, odbitego z rąk Gestapo podczas akcji pod Arsenalem.	
5.	Zgodnie z radami rzecznika rządu Jerzego Urbana zachodni korespondenci i dziennikarze mieli nieograniczony dostęp do informacji z procesu w sprawie śmierci Grzegorza Przemyska, który rozpoczął się w maju 1984 r.	

Zadanie 17. (0–4)

Wskaż, które z poniższych sformułowań byłoby z urzędu zakwestionowane przez cenzurę w czasach PRL-u:

- A. Katyń 1940,
- B. Związek Sowiecki,
- C. przestoje w pracy,
- D. inwazja na Afganistan,
- E. wojna polsko-jaruzelska,
- F. awaria w Czarnobylu,
- G. powstanie w Getcie Warszawskim.

Zadanie 18. (0–4)

Cenzura instytucjonalna działała w myśl zasady „Siła ingerencji zależna od skali odbioru”. Wskaż cztery z poniżej wymienionych przedsięwzięć, skupiających na sobie szczególną uwagę cenzorów.

- A. Polska Kronika Filmowa
- B. „Tygodnik Powszechny”
- C. „Dziennik Telewizyjny”
- D. „Kwartalnik Historyczny”
- E. Studencki Teatr Satyryków
- F. Mecz piłkarski o klubowy Puchar Europy
- G. Maraton kabaretowy w czasie Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu

Zadanie 19. (0–1)

Cenzorem, który porównał cenzurę PRL do „komórki kontroli jakości w fabryce kłamstwa” był

- A. Lech Starowicz.
- B. Eugeniusz Kaniok.
- C. Tomasz Strzyżewski.
- D. Jan Kanty Pawluśkiewicz.

Zadanie 20. (0–1)

Powszechnie stosowanym sposobem na obejście zapisów cenzorskich, utrudniających lub uniemożliwiających publikację było

- A. używanie tzw. „języka ezopowego”.
- B. ogłaszanie przez autora indywidualnego bojkotu.
- C. publikowanie w stale funkcjonującym równolegle tzw. „drugim obiegu”.
- D. pozyskiwanie przychylności cenzora na drodze kontaktów pozasłużbowych.

Zadanie 21. (0–4)

Oceń prawdziwość zdań dotyczących wydarzeń z 1988 r. W tabeli wpisz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Jednym z mediatorów między przedstawicielami opozycji i władzy był metropolita gdański Tadeusz Gocłowski.	
2.	Rozmowy odbywały się m.in. w Jachrance i Magdalence.	
3.	Stronie rządowej przewodniczył minister spraw wewnętrznych gen. Czesław Kiszczak.	
4.	Stronie „solidarnościowej” przewodniczył Tadeusz Mazowiecki.	

Zadanie 22. (0–4)

Zaznacz, które z wymienionych środowisk opozycyjnych były przeciwne rozmowom przy Okrągłym Stole. W tabeli wpisz słowo „NIE” przy przeciwnikach lub „TAK” przy zwolennikach.

1.	Federacja Młodzieży Walczącej	
2.	Pomarańczowa Alternatywa	
3.	Solidarność Walcząca	
4.	Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym Solidarności	

Pytania do materiałów filmowych

Zadanie 23. (0–3)

Uzupełnij wykropkowane pola 1, 2 i 3 poprawnymi odpowiedziami.

Decyzję o zamknięciu kopalni „Solidarność”, czyli (1) podjął w roku (2) rząd premiera (3)

1.
 - A. kopalni „Wujek”
 - B. Stoczni im. Lenina
 - C. Stoczni im. Warskiego
 - D. Zakładów Mechanicznych „Ursus”
2.
 - A. 1982
 - B. 1988
 - C. 1989
 - D. 1990
3.
 - A. Zbigniewa Messnera.
 - B. Wojciecha Jaruzelskiego.
 - C. Tadeusza Mazowieckiego.
 - D. Mieczysława Rakowskiego.

Zadanie 24. (0–1)

Złagodzenie polityki ZSRR wobec Polski wynikało głównie z

- A. umiejętnego prowadzenia rozmów przez generała Wojciecha Jaruzelskiego z przedstawicielami najwyższych władz w Moskwie.
- B. uznanego w skali świata autorytetu Jana Pawła II oraz polityki prezydenta Ronalda Reagana / USA.
- C. cyklicznych negocjacji prowadzonych przez przedstawicieli PRL na forum Układu Warszawskiego.
- D. pomniejszającej się z roku na rok aktywności działaczy podziemnej „Solidarności”.

Zadanie 25. (0–2)

Opozycjonistami, przeciwnymi podejmowaniu rozmów z władzami PRL w 1988 r. byli:

- A. Adam Michnik,
- B. Aleksander Hall,
- C. Andrzej Gwiazda,
- D. Bogdan Borusewicz,
- E. Tadeusz Gocłowski,
- F. Tadeusz Mazowiecki.

Zadanie 26. (0–1)

Jedna z decyzji kończących obrady Okrągłego Stołu dotyczyła

- A. legalizacji NSZZ „Solidarność”.
- B. re-legalizacji NSZZ „Solidarność”.
- C. repatriacji obywateli polskich, mieszkających na Wschodzie.
- D. zgody obu negocjujących stron na pozostanie wojsk radzieckich w Polsce.

Zadanie 27. (0–1)

Według Andrzeja Gwiazdy, skutkiem decyzji podjętych przy Okrągłym Stole, było to, że związek zawodowy NSZZ „Solidarność”

- A. odzyskał swoją suwerenność i możliwość dobrego przygotowania do wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r.
- B. stał się częścią tej władzy, a nawet się od niej uzależnił, przestał być instytucją, która kontrolowała proces władzy pod kątem zgodności ze społecznym interesem.
- C. odzyskał możliwość wpływania na wszystkie decyzje, które podejmowane będą przez władze PRL.
- D. stworzył efektywną strukturę, kontrolującą poczynania władz PRL.

Zadanie 28. (0–1)

Wskaż szereg, w którym kolejność odzyskiwania niepodległego bytu przez państwa tzw. „demokracji ludowej”, zachowuje chronologiczny układ.

- A. Polska – Niemcy – Czechosłowacja – Węgry – Bułgaria – Rumunia
- B. Niemcy – Polska – Węgry – Czechosłowacja – Bułgaria – Rumunia
- C. Polska – Niemcy – Węgry – Czechosłowacja – Bułgaria – Ukraina
- D. Polska – Węgry – Niemcy – Czechosłowacja – Bułgaria – Rumunia

Zadanie 29. (0–3)

Uzupełnij wykropkowane miejsca 1, 2 i 3 poprawną odpowiedzią.

Z przytoczonych w filmie *Głos nadziei* relacji wynika, że zagłuszanie audycji RWE z terenu Polski zakończyło się w roku (1) Później zagłuszanie prowadzono z terenu (2)
Rząd PRL płacił za to (3)

- 1.
 - A. 1956.
 - B. 1970.
 - C. 1980.
 - D. 1989.
- 2.
 - A. Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.
 - B. Niemieckiej Republiki Demokratycznej.
 - C. Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej.
- 3.
 - A. w rublach transferowych.
 - B. we frankach szwajcarskich.
 - C. w markach.
 - D. była to bezpłatna współpraca w ramach Układu Warszawskiego.

Zadanie 30. (0–4)

Odwołując się do filmu „Głos nadziei” oceń prawdziwość poniższych zdań. W tabeli wpisz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W filmie zostały wykorzystane m.in. wspomnienia politologa i historyka Józefa Antoniego Szaniawskiego, dotyczące jego współpracy z Rozgłośnią Polską RWE.	
2.	Po wprowadzeniu stanu wojennego na antenie <i>Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa</i> rozpoczęto akcję <i>Pomoc – Telefon do kraju</i> , której celem było umożliwienie Polakom pozostającym poza granicami przekazania informacji rodzinom w Polsce.	
3.	Ostatnia audycja <i>Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa</i> została nadana w lipcu 1983 r., po zniesieniu stanu wojennego.	
4.	Film jest dokumentem przedstawiającym wizerunki zarówno tych, którzy z nakazu władz PRL zagłuszali przekaz <i>Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa</i> , słuchaczy nadawanych audycji, jak i tych, którzy je przygotowywali.	

KARTA ODPOWIEDZI

Imię i nazwisko:

Nazwa szkoły:

Adres szkoły:

Zadanie	Odpowiedź	Instrukcja	Liczba punktów (wypełnia egzaminator)
1.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
2.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
3.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –	Wpisz A, B, C, D, E lub F	
4.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
5.	1. –, 2. –,	Wpisz A, B, C lub D	
6.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
7.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
8.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –	Wpisz O	
9.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
10.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
11.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –, 5. –	Wpisz A, B lub C	
12.	1. –, 2. –, 3. –	Wpisz A, B, C, D, E lub F	
13.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –, 5. –	Wpisz P i O	
14.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐ , E. ☐ , F. ☐ , G. ☐	Wpisz X	
15.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
16.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –, 5. –	Wpisz P lub F	
17.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐ , E. ☐ , F. ☐ , G. ☐	Wpisz X	
18.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐ , E. ☐ , F. ☐ , G. ☐	Wpisz X	
19.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
20.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
21.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –	Wpisz P lub F	
22.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –	Wpisz TAK lub NIE	
23.	1. –, 2. –, 3. –	Wpisz A, B, C lub D	
24.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
25.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐ , E. ☐ , F. ☐	Wpisz X	
26.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
27.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
28.	A. ☐ , B. ☐ , C. ☐ , D. ☐	Wpisz X	
29.	1. –, 2. –, 3. –	Wpisz A, B, C lub D	
30.	1. –, 2. –, 3. –, 4. –	Wpisz P lub F	

